

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2008 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému **M. S. a spol.**, pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o odvolaní Krajského prokurátora v Nitre a obžalovaných V. S. a I. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 14. decembra 2007, sp. zn. 1 T 6/02 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok sa **z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 trestná vec sa vracia Krajskému súdu v Nitre, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Nitre bol obžalovaný V. S. uznaný za vinného zo spáchania pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1 k § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a obžalovaný I. S. zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

Obžalovaný V. S.

dňa 11. júla 1997 v dobe o 12.00 hod. v obci Z., pred domom č. X., najmenej osem krát vystrelil z pištole značky CZ vzor 83, kalibru 7,65 mm. výrobného čísla X. na poškodeného P. P., ktorý utekal smerom k rieke Váh, ktorého jedenkrát zasiahol do oblasti chrta, v dôsledku čoho mu spôsobil zozadu priestrel ľavej bočnej steny hrudnej.

Obžalovaný I. S.

dňa 11. júla 1997 v dobe o 12.00 hod. v obci Z., v rodinnom dome č. X., v rozpore s ustanovením § 43 ods. 1 písm. a/ zák. č. 246/1993 Z.z. o zbraniach a strelive v znení zmien a doplnení, namieril na hlavu poškodeného K. H., nabitý revolver značky Taurus, kalibru 38 Špeciál, výrobného čísla KL X., zo vzdialenosti asi jedného metra, ktorý odrazil ruku obžalovaného I. S., následkom čoho obžalovaný vystrelil z revolveru na poškodeného a zasiahol ho do hrudníka vpravo v dôsledku čoho mu spôsobil priestrel hrudníka so zlomeninou III. rebra a strelné poranenie horného laloka pľúc vpravo s dobou liečenia a práceneschopnosti od 11. júla 1997 do 20. septembra 1997.

Krajský súd za to obžalovanému V. S. uložil podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov so zaradením pre výkon trestu do II. nápravno-výchovnej skupiny (§ 39a ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006). Súčasne mu bol uložený podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 aj trest zákazu činnosti držať a nosiť strelnú zbraň v trvaní piatich rokov.

Obžalovanému I. S. uložil krajský súd podľa § 224 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov (§ 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006), ako aj trest zákazu činnosti držať a nosiť strelnú zbraň v trvaní troch rokov (§ 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006).

Obžalovaného M. S. krajský súd podľa § 226 písm. b/ Tr. por. (teda preto, že skutok nie je trestným činom) spod obžaloby Krajského prokurátora v Nitre zo dňa 15. apríla 2002, sp. zn. 2Kv 9/2002, pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 oslobodil. Skutok mal spáchať tak, že

dňa 11. júla 1997 asi o 12.00 hod. v obci Z., okr. N. Z. , pred do domom č. X., z bezprostrednej blízkosti trikrát po sebe vystrelil z legálne držanej pištole značky CZ vzor 75, kalibru 9 mm, výrobného čísla J X. do oblasti hrudníka L. J., nar. X., ktorému spôsobil priestrel hrudníka s krvácajúcim šokom po troch strelných ranách, v dôsledku čoho na mieste podľahol,

vzápätí na to z uvedenej pištole ešte vystrelil aj na P. P., nar. X., ktorý v tom čase stál opretý o vonkajšiu bránu rodinného domu č. X., pričomho jedenkrát zasiahol do oblasti ľavej

časti drieku, v dôsledku čoho utrpel spredu priestrel brušnej steny dierkovej oblasti vľavo s dobou liečenia a práceneschopnosti od 11. júla 1997 do 15. augusta 1997.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 248 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 podali proti tomuto rozsudku odvolanie Krajský prokurátor v Nitre a obžalovaní V. S. a I. S. prostredníctvom svojich obhajcov.

Krajský prokurátor v Nitre v odôvodnení odvolania uviedol, že v časti, ktorou boli obžalovaní V. S. a I. S. uznaní vinnými, a v časti, ktorou bol obžalovaný M. S. oslobodený spod obžaloby sa nestotožňuje. Súd napriek tomu, že vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, u obžalovaných M. S. a I. S. nesprávne vyhodnotil jednotlivé dôkazy.

K oslobodzujúcej časti rozsudku, vo vzťahu k obžalovanému M. S. uviedol (v časti označenej I.), že krajský súd dostatočne nevyhodnotil okolnosť, že M. S. po zasiahnutí poškodeného L. J. vystrelil aj na poškodeného P. P. ktorý v tom čase stál opretý o bránu rodinného domu č. X., ktorý žiadnu zbraň nemal. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď tohto poškodeného, ktorý popísal konanie obžalovaného M. S. už od jeho príchodu na miesto činu, a ktorý tohto obžalovaného videl v momente, keď s natiahnutou rukou z bezprostrednej blízkosti tri krát rýchlo za sebou vystrelil na L. J., ktorý hneď na to spadol na zem a vzápätí vystrelil aj na neho kedy zacítil v oblasti pod rebrami bolesť.

Výpoveď tohto svedka je v súlade so závermi znalcov z odvetvia súdneho lekárstva ako aj závermi znalca z odvetvia balistiky mjr. Ing. J. Z., ktorý vylúčil, aby k smrti poškodeného došlo spôsobom akým to popisoval vo svojej výpovedi obžalovaný. Týmito dôkazmi bolo preukázané, že strelné kanály zistené pri pitve sú rovnobežné a smerujú šikmo zhora nadol a zľava doprava, pričom bolo vystrelené zo vzdialenosti 20 až 40 cm. Vo veľmi krátkom časovom úseku bezprostredne za sebou. Takýto útok obžalovaného vykazuje známky popravý a nebol adekvátny k správaniu sa poškodeného, ktorý bol v tom čase opretý o zadnú kapotu auta.

Žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že by poškodený P. zdvihol zo zeme zbraň, ktorá by pred tým vypadla poškodenému J. a v tejto súvislosti poukázal na výpovede svedkov M. K., M. H., ako aj výsledky policajného pátrania po predmetnej zbrani. Z výpovede znalca MUDr. P. G. a výpovede znalca mjr. Ing. J. Z. vyplýva, že P. P. utrpel pri incidente dve

strelné poranenia- priestrel brušnej steny v driekovej oblasti smerujúce spredu dozadu, ktoré bolo spôsobené obžalovaným M. S. a strelné poranenie na hrudníku vpravo smerujúce zozadu dopredu, ktoré mohlo byť spôsobené v čase jeho úteku. Je nepravdepodobné aby prvé poranenie vzniklo pri páde obžalovaného, keďže strela smerovala zhora nadol. U obžalovaného M. S. išlo teda o neadekvátnu reakciu, pretože poškodení L. J. a P. P. len doprevádzali K. H. a nezúčastnili sa vydieračského konania, pre ktoré bol tento neskôr právoplatne odsúdený.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania prokurátor vyjadril názor, že výpoveď svedka J. Š. (ktorý bol najskôr vypočutý ako utajený svedok) nie je možné hodnotiť ako vierohodnú svedeckú výpoveď vzhľadom na to, že svedok je susedom obžalovaného I. S., a preto mal záujem vypovedať v prospech obžalovaných. Nie je možné súhlasiť ani so závermi znalca PhDr. R. M., že obžalovaný M. S. mal konať ospravedlniteľným konaním v rozrušení a úľaku z ohrozenia života pri útoku na neho. Žiadnym objektívnym dôkazom nebolo preukázané, že poranenie, ktoré utrpel obžalovaný M. S. bolo mu spôsobené L. J., skôr ako bol smrteľne zasiahnutý.

Pretože u obžalovaného M. S. neboli preukázané také okolnosti, ktoré by zakladali u neho zákonné znaky nutnej obrany podľa § 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, oslobodzujúce rozhodnutie krajského súdu považuje krajský prokurátor za nedôvodné a v rozpore so zákonom.

K odsudzujúcej časti rozsudku vo vzťahu k obžalovanému I. S. prokurátor uviedol (v časti označenej II), že súd vyhodnotil priebeh incidentu jednostranne v prospech obžalovaného, keď jeho konanie posúdil len ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Vykonanými dôkazmi nebola preukázaná pravdivosť tvrdenia obžalovaného I. S., že poškodený na neho namieril zbraň a konal len v strachu o svoj život. V dome obžalovaného, ani pri ležiacom zranenom poškodenom nebola nájdená žiadna zbraň a túto skutočnosť vierohodne potvrdil príslušník polície svedok T. J.. Ak by sa takáto zbraň našla, ako dôkaz svedčiaci v prospech obžalovaného, bola by nepochybne vydaná polícii. Prokurátor v tejto časti odôvodnenia odvolania ďalej dôvodil, že skutočnosť, že strelné poranenie na hrudníku poškodeného bolo spôsobené revolverom obžalovaného I. S., nie je vôbec sporná. Za tejto dôkaznej situácie obžalovaný I. S. svojim

konaním naplnil všetky pojmové znaky pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania (v časti III.) prokurátor namietal výroky o trestoch uložených obžalovaným V. S. a I. S.. Trest odňatia slobody uložený obžalovanému V. S. vo výmere šesť rokov so zaradením pre jeho výkon do II. nápravno výchovnej skupiny za použitia zmierňujúceho ustanovenia § 40 ods. 2, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, považuje za zrejme neprimeraný.

V priebehu dokazovania neboli zistené žiadne poľahčujúce okolnosti svedčiace v prospech obžalovaného, rovnako neboli zistené žiadne výnimočné okolnosti prípadu a ani mimoriadne pomery obžalovaného, ktoré by mohli zakladať rozhodnutie o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody.

Taktiež aj u obžalovaného I. S. podmienený trest uložený podľa § 224 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, vzhľadom na okolnosti a závažnosť prípadu treba považovať za zjavne neprimeraný.

Preto krajský prokurátor navrhol, aby odvolací súd podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre v celom rozsahu zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, vrátil vec tomuto súdu aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný V. S. v odvolaní podanom prostredníctvom obhajcu uviedol, že rozsudok krajského súdu nepovažuje za správny a zákonný, pričom poukázal na konkrétne skutkové okolnosti. Uviedol, že poškodený P. P. zodvihol zo zeme zbraň, s ktorou krátko pred tým vystrelil L. J. smerom na M. S. a spolu s touto utekal k rieke Váh. Na utekajúceho poškodeného strieľal a raz ho zasiahol, ale až potom keď tento, ako prvý, vystrelil dva až trikrát smerom k nemu. Takýto priebeh skutkového deja potvrdil svedok S. vo svojej výpovedi z prípravného konania, ale vyplýva aj zo znaleckého dokazovania, podľa výsledkov ktorého na mieste činu musela byť použitá aj ďalšia zbraň, ktorá nebola zaistená. Na druhej strane svedecká výpoveď P. P., o ktorú súd svoj závery oprel, je nevierohodná. Tento svedok nepriznal, že by zodvihol zo zeme zbraň a tvrdil, že strieľané bolo iba smerom k nemu. V ďalšej časti odôvodnenia obžalovaný V. S. dôvodil, že vo svojich výpovediach uvádzal, že

strieľal len na nohy poškodeného a nemal teda úmysel tohto usmrtiť. Jeho konanie treba posúdiť v intenciách ustanovenia § 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 ako konanie v nutnej obrane. Konal v strese, chrániac svoj život keď videl , že jeden jeho brat bol napadnutý a druhý brat postrelený. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil a v súlade s ustanovením § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 spod obžaloby podľa § 226 písm. b/ Tr. por. ho oslobodil.

Obžalovaný I. S. v odôvodnení odvolania podaného prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že zo spáchania žiadneho, ani len nedbanlivostného trestného činu sa necíti byť vinným, pretože zbraň použil v strachu o svoj život, zdravie, svoju rodinu a obydlie a nie v úmysle spôsobiť ujmu na zdraví poškodeného. Vyjadril názor, že išlo o oprávnené použitie zbrane voči mafióvovi podľa § 26 Tr. zák., ktorý arogantne od neho požadoval peniaze a zlato pod vyhrážkami použitia zbrane. V prípravnom konaní, keď uviedol, že zbraň použila jeho družka, vypovedal v skrate a v stave rozrušenia pod vplyvom danej situácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil vec na nové prejednanie a rozhodnutie. Súčasne vyjadril názor, že by bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie psychológom ohľadom jeho nepresnej výpovede z prípravného konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na podklade podaných odvolaní krajského prokurátora a obžalovaných V. S. a I. S. podľa § 254 ods. 1, ods.2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako i konanie ktoré mu predchádzalo, prihliadnuc i na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané a zistil, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť z dôvodov uvedených v § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. (§ 259 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006).

Pri svojom: rozhodovaní vychádzal z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd Slovenskej republiky po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že odvolanie krajského prokurátora je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok prvostupňového súdu

trpí vadami pre neúplnosť skutkových zistení ako aj preto, že súd nevzal do úvahy všetky okolnosti významné pre rozhodnutie. Krajský súd nevykonával na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Najvyšší súd predovšetkým považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie krajského súdu o nedbanlivostnom zavinení obžalovaného I. S. je predčasné, urobené na základe nedostatočne vykonaného dokazovania. Záver súdu nemá oporu v doposiaľ vykonanom dokazovaní a to najmä z pohľadu dôkazov relevantných z hľadiska skúmania existencie subjektívnej stránky jeho konania. Rovnako aj rozhodnutie prvostupňového súdu o oslobodení obžalovaného M. S. spod obžaloby odvolací súd nepovažuje za správne, pretože rozhodnutie bolo urobené na základe nesprávneho vyhodnotenia vo veci vykonaných relevantných objektívnych dôkazov.

Z doposiaľ vykonaných dôkazov spoľahlivo vyplýva, že dňa 11. júla 1997 do obce Z. prišiel do rodinného domu č. X. patriaceho obžalovanému I. S. poškodený K. H. a to za doprovodu L. J. a P. P.. Títo ostali stáť vonku – P. pri bráne tohto rodinného domu a J. pri svojom motorovom vozidle stojacom pred domom. Poškodený H. prišiel za obžalovaným I. S. v úmysle tohto vydierať (táto skutočnosť bola objektívne preukázaná v rámci trestného stíhania poškodeného v konaní Okresného súdu v N. Z., ktorého rozsudkom zo dňa 5. júna 1998 sp. zn. 2 T 32/98 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 24. septembra 1998, sp. zn. 3 To 196/98 bol právoplatne odsúdený pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák účinného do 1. januára 2006). Keď sa o tejto skutočnosti dozvedeli bratia obžalovaného I. S. V. a M. S., prišli každý sám na toto miesto.

V nadväznosti na to vznikli dva konflikty, jednak medzi I. S. a K. H. vo vnútri rodinného domu a jednak medzi M. S. a následne aj V. S. vo vzťahu k poškodeným L. J. a P. P..

Pokiaľ ide o konanie obžalovaného M. S., tento hneď po príchode na miesto činu, podľa jeho vlastnej výpovede, vytiahol svoju legálne držanú pištoľ, zasunul do nej plný zásobník, natiahol ju a viackrát vystrelil do vzduchu. V ďalšom priebehu skutkového deja sa dôkazy líšia a sú nejednotné. Nepochybne došlo k ďalšej streľbe tak, že obžalovaný M. S. vystrelil smerom na poškodeného J. a nepochybne aj opačne zo strany J. na obžalovaného,

čomu nasvedčuje následok, ktorým boli tri strelné poranenia poškodeného J., následkom ktorých na mieste v krátkej dobe zomrel a jedno strelné poranenie M. S.. Zásadnou otázkou relevantnou z hľadiska obhajobných argumentov obžalovaného M. S. a v konečnom dôsledku z hľadiska právneho posúdenia jeho konania je otázka kto vystrelil prvý – či poškodený J. na obžalovaného, a či tento strieľal v obrane alebo opačne tak, že útočníkom bol práve obžalovaný. V tomto smere treba poukázať na nasledovné výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania:

Príčinou smrti L. J. bol úrazovo- krvácajúci šok po troch strelných ranách priestreloch hrudníka strelbou zo vzdialenosti viac než 20 až 40 cm. Podľa charakteru poranení, ich vstrelov a výstrelov a podľa priebehu strelných kanálov strely sa pohybovali spredu dozadu, šikmo zhora nadol a zľava doprava asi v 45 stupňových uhloch, pričom strelné kanály mali približne rovnaký priebeh. Všetky tri poranenia vznikli v krátkom časovom slede, rýchlo za sebou. Strela nájdená pri pitve bola vystrelená z pištole zn.CZ kód. 75, kal. 9 mm Luger, ktorú mal v legálnej držbe obžalovaný M. S.. Na mieste činu bolo nájdených aj 14 kusov nábojníc po výstreloch z tejto zbrane.

Obžalovaný M. S. utrpel zástrel do driekového stavca, pričom strela kal. 9 mm zaistená z jeho tela nebola individuálne stotožnená so žiadnou z nájdených striel, a ani zo žiadnou zo zbraní podrobených znaleckej expertíze. Tieto závery znalcov by mohli nasvedčovať skutočnosti, že sa jednalo o štvrtú, nenájdenu zbraň, ktorú mohol pravdepodobne strieľať poškodený L. J. .

Podľa záverov znalcov – súdnych lekárov zranenie obžalovaného M. S. bolo sprevádzané intenzívnou bolesťou a mohlo viesť k pádu na zem. Po strate stability tela a následne pádu poškodený nebol spôsobilý vykonávať presné pohyby končatín, potrebných pri streľbe ručnou palnou zbraňou.

Podľa záverov znalcov vzhľadom na priebeh strelných kanálov, aj s ohľadom na výsledky rekonštrukcie, priebeh a spôsob streľby, tak ako ho popísal obžalovaný M. S. (potácajúci sa a padajúci na zem v dôsledku strelného poranenia) je krajne nepravdepodobný až vylúčený (na rozdiel od verzie priebehu skutkového deja podľa výpovede svedka P. P.).

Pokiaľ sa týka ďalšieho následného incidentu, ktorý vznikol medzi V. S. a P. P. treba uviesť, že poškodený P. utrpel priestrely brušnej steny drierkovej vľavo a steny hrudníka vpravo, pričom z pohľadu strelca smerovala prvá strela odpredu dozadu a druhá strela smerovala dozadu dopredu. Prvé strelné poranenie bolo nepochybne spôsobené obžalovaným M. S. a v poradí druhé poranenie bolo spôsobené pištoľou obžalovaného V. S. individuálne stotožnenej strelou zaistenou z bundy poškodeného. Na mieste činu bolo zaistených 8 ks nábojníc a 3 strely vystrelené z tejto zbrane, ktorú mal obžalovaný v legálnej držbe. Tieto stopy sú napokon v súlade s výpoveďami obžalovaného V. S., ale aj poškodeného a zásadnou otázkou

aj v tomto incidente ostáva otázka kto z aktérov vystrelil na protivníka ako prvý. Výpovede obžalovaného a poškodeného sú v tomto smere protipólne a nie je možné len na základe nich urobiť objektívny záver.

Tretí konflikt vznikol vnútri domu obžalovaného I. S. v dôsledku vydieračského konania K. H. voči tomuto obžalovanému. Zo vzdialenosti asi jedného metra utrpel K. H. priestrel hrudníka vpravo, strelnú zlomeninu III. rebra vpravo, s posunom a poranenie pravého horného pľúcneho laloka. Strela bola vystrelená z revolvera zn. Taurus, kal. 38 Špeciál, ktorý mal v legálnej držbe obžalovaný. V tomto prípade sú výpovede obžalovaného a poškodeného zhodné iba v tvrdení, že čase keď mal obžalovaný v ruke zbraň, došlo medzi nimi krátko pred výstrelom k fyzickému kontaktu. V podstatných súvislostiach, najmä v otázke kto bol bezprostredne pred výstrelom v pozícii útočníka a kto z nich v konal v obrane, sa ich výpovede zásadne odlišujú.

Pokiaľ ide o svedecké dôkazy treba povedať že vo veci bol vypočutý celý rad svedkov, a to jednak rodinných príslušníkov obžalovaných S., ich susedov a ďalších obyvateľov obce Z.. Prevažná časť týchto svedkov sa nevedela vyjadriť k naznačeným zásadným okolnostiam prípadu, ale len popisným spôsobom vypovedali o celkovej situácii na mieste činu, resp. vypovedali o marginálnych skutočnostiach, buď z vlastného pozorovania alebo o ktorých sa dozvedeli len sprostredkovane. Mnohé výpovede sa v detailoch a jednotlivostiach rozchádzajú, sú značne zmätočné a nie je možné na základe ich vyhodnotenia urobiť objektívne závery.

Ako je to z vyššie uvedeného zrejmé, pri všetkých troch jednotlivých konfliktoch, (ktoré ale samozrejme treba hodnotiť v kontexte jedného spoločného incidentu) výpovede

obžalovaných M. S., V. S. a I. S. sú protistočné vo vzťahu k výpovediam poškodených H. a P. (poškodený J. poranieniam podľahol) .

Treba prisvedčiť odvolaniu krajského prokurátora, že výpovede svedkov T. J., M. H., J. S., ale i výpovede svedkov - poškodených P. P. a K. H. sú svedeckými výpoveďami s väčšou dôkaznou hodnotou, ako väčšina ostatných vo veci vypočutých svedkov. Treba tiež povedať, že týmto dôkazom venoval aj krajský súd síce dostatočnú pozornosť, avšak z pohľadu celého kontextu ďalších dôkazov, s vyhodnotením niektorých z nich, aké učinil prvostupňový súd vo vzťahu k obžalovaným I. S. a M. S. nemožno súhlasiť.

Predovšetkým treba uviesť, že výpoveď svedka J. S. (predtým utajeného svedka), ktorý vypovedal k okolnostiam streľby medzi M. S. a L. J. a tiež P. P. a potom aj k okolnostiam incidentu medzi V. S. a P. P., bola krajským súdom vyhodnotená rozporne, vo vzťahu ku každému z incidentov odlišne. Svedok vypovedal voči obom obžalovaným – M. aj V. S., v ich prospech. Vo vzťahu ku konfliktu medzi M. S. a L. J. súd vyhodnotil jeho výpoveď ako pravdivú a vierohodnú, v časti keď svedok uviedol, že videl poškodeného J. vystreliť na S. ako prvého a obžalovaný teda strieľal v nutnej obrane. Teda v tejto časti súd vyhodnotil jeho výpoveď v prospech obžalovaného, a takéto jej hodnotenie malo zásadný význam pre meritórne rozhodnutie súdu vo vzťahu k obžalovanému M. S.

Na druhej strane voči obžalovanému V. S. (ktorý, podľa výpovede svedka, tiež strieľal iba v obrane opätujúc prvotnú streľbu P.) súd svedkovi neuveril a vyhodnotil jeho výpoveď odlišne, v neprospech obžalovaného. V danej súvislosti treba pripomenúť, že v rozpore s výpoveďou svedka je aj výpoveď svedkyne M. K., ktorá uviedla, že „...muž utekajúci k Váhu nemal v rukách zbraň ani žiaden iný predmet...“.

Pri hodnotení svedeckých výpovedí svedka J. S. nemožno prehliadnuť skutočnosť, že tento svedok mal osobný pomer k obžalovaným. V inkriminovanom čase bol ich susedom, ktorý pre obžalovaného I. S. (zvaného „G.“) práve vtedy natieral oplstenie domu, pričom aj v minulosti obžalovaným pri prácach pomáhal. Z jeho výpovede je nepochybne zrejmé, že sa osobne poznal aj s jeho bratmi - obžalovanými M. a V. S., ktorých oslovoval krstnými menami. Svedok mal k obžalovaným teda nepochybne pozitívny vzťah resp. bol aj v istej závislosti, keďže mu poskytovali prácu za ktorú mu zrejme dávali i odmenu. Na druhej strane poškodených pred tým svedok nepoznal, boli pre neho cudzí a ako sa sám vyjadril, mal z nich

strach (to uviedol ako dôvod prečo žiadal, aby bol v prípravnom konaní vypočutý ako utajený svedok). Výpoveď svedka J. Š. je potrebné teda nevyhnutne hodnotiť aj z pohľadu týchto skutočností, ako výpoveď zameranú v prospech obžalovaných. V tomto smere najvyšší súd sa stotožňuje s názorom prezentovaným v odôvodnení odvolania krajského prokurátora.

Vzhľadom na výpovede svedka J. K. a svedkyne M. K. možno s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že poškodený J. mohol mal v ruke zbraň, ktorá mu po páde vypadla a ostala ležať na zemi. Táto zbraň sa však nenašla a záver, či ju následne zodvihol P. P. alebo niekto iný, je nepreukázaný. Podľa výpovede svedka K. na danom mieste bolo zhluknutých veľa ľudí (asi do päťdesiat). Menovaná svedkyňa uviedla (ako to už bolo vyššie spomenuté), že „muž utekajúci k Váhu“ (zrejme P.) zbraň v rukách nemal. Je teda pravdepodobné, že obžalovaný M. S. mohol byť zasiahnutá strelou práve z tejto zbrane.

Z pohľadu vyššie uvedených súvislostí treba preto zdôrazniť, že pre meritórne závery je nevyhnuté vziať do úvahy predovšetkým objektívne a exaktné dôkazy, ktorými sú v danej veci predovšetkým závery expertíz z odboru súdneho lekárstva a balistiky.

Výpoveď svedka - poškodeného P. P., (ktorá je v zásadných vyššie naznačených relevantných otázkach protipólne k výpovedi svedka Š.) je na jednej strane síce výpoveďou „druhej strany“, z pohľadu poškodeného, ale pri jej hodnotení treba zdôrazniť, že táto výpoveď je jednoznačne podporovaná výsledkami súdnej pitvy tela L. J. a to najmä pokiaľ ide o polohu a rovnobežný priebeh všetkých troch strelných kanálov. Takéto expertízne zistenie vyvracia popis priebehu skutkového deja, tak ako ho uviedol vo svojej výpovediach obžalovaných M. S., V. S. a rovnako aj svedka J. Š.. Napokon, v daných súvislostiach treba pripomenúť že, výpoveď P. P. korešponduje so závermi súdno-lekárskej, resp. kriminologickej expertízy aj pokiaľ ide o uvádzanie vzdialenosti medzi obžalovaným M. S. a L. J. v čase strelby.

Vyjadrenie znalcov – psychiatrov MUDr. P. V. a MUDr. V. Š., že poškodený J. musel nevyhnutne strieľať na obžalovaného M. S. ako prvý (vzhľadom na to, že všetky tri jeho zranenia boli smrteľné) je skôr teoretické a do istej miery iba hypotetické, nahládajúc na skutočnosť, že robiť záver o otázke mechanizmu vzniku poranení znalcom z odboru psychiatrie neprislúcha. Isteže poradie strelby resp. konkrétna konfliktná situácia v celej svojej šírke, súvisí s hodnotením a závermi o psychickom rozpoložení obžalovaného v čase

činu. V takom prípade by však mal byť výsledok súdnych znalcov o motivácii jeho konania formulovaný skôr alternatívne.

Záveru menovaných znalcov v konečnom dôsledku sčasti konkuruje aj záver súdnych lekárov Doc. MUDr. M. M. a MUDr. S. U. o charaktere zranenia M. S. a jeho dosahu na stabilitu tela a jeho spôsobilosť ovládať pohyby končatín. Podľa ich záveru bolo zranenie spôsobené zástrelom do driekového stavca sprevádzané intenzívnou bolesťou. Zranenie viedlo k porušeniu funkcie chrčtice so stratou stability tela. Poranenie sice nevylúčilo možnosť vytiahnutia vlastnej zbrane spoza pásu a aj viacnásobného vystrelenia, ale iba v prípade, že bola zbraň už obťahnutá.

Z výpovede samotného obžalovaného však vyplýva, že po počiatocnom niekoľko násobnom vystrelení do vzduchu si zasunul zbraň s vloženým zásobníkom za pás pri pravom boku tak, že ostala „neobťahnutá“ (t.j. bez natiiahnutia záveru pištole do zadnej polohy, čím sa dostáva náboj do nábojovej komory). Po zásahu strely „pocítil neopísateľnú bolesť“ na ľavom boku, hneď „po výstrele sa začal potácať a padať k zemi, kedy ešte stihol vytiahnuť spoza pásu pištoľ“... túto obťahol a začal nemierene strieľať okolo seba“... Výpoveď obžalovaného, že strieľal na poškodeného až potom ako mu bolo spôsobené strelné zranenie, je teda v rozpore nie len s výsledkami pitvy poškodeného J. (priebehom strelných kanálov), ale aj so závermi expertízy súdnych lekárov Doc. MUDr. M. CSc. a MUDr. S. U..

Z uvedených dôvodov sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v oslobodzujúcej časti napadnutého rozsudku stotožnil s odvolaním krajského prokurátora.

V prípade parciálneho konfliktu V. S. a P. P., z pohľadu vykonaného dokazovania, aj vzhľadom na vyššie uvedenú analýzu relevantných dôkazov závery krajského súdu sa javia byť v tomto smere správne. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že obžalovaný na utekajúceho poškodeného zo svojej zbrane- pištole zn.CZ vzor 83, kal. 7,65 mm opakovane vystrelil, pričom jednou strelou ho zasiahol a spôsobil mu priestrel zozadu. Skutočnosť, že poškodený mal na obžalovaného strieľať, a to ako v poradí prvý, nebola preukázaná. Toto tvrdil len svedok Š., ktorého výpoveď, vzhľadom na už vyššie uvedené, nie je možné ale považovať za dostatočne vierohodnú.

Pokiaľ sa týka ďalšieho konfliktu medzi obžalovaným I. S. a K. H., pri čine sa nachádzali len obžalovaný, poškodený K. H. a jeho družka V. L..

Predovšetkým treba uviesť, že obhajobné tvrdenia obžalovaného, že H. ho ako prvý ohrozoval svojou zbraňou a on strieľal len v sebaobrane, neboli žiadnym dôkazom preukázané. Takýto priebeh skutkového deja vyplýva len z výpovede obžalovaného a jeho družky. Obžalovaný svoju výpoveď v priebehu trestného konania zásadne menil (v prvej výpovedi tvrdil, že na poškodeného vystrelila jeho družka). V danej súvislosti treba však zdôrazniť, že takáto jeho obhajoba nebola potvrdená žiadnymi ďalšími dôkazmi, a preto v tomto smere nie je možné ju považovať za relevantnú.

Na mieste činu ani v jeho blízkom okolí žiadna zbraň, ktorá by patrila poškodenému sa nenašla. Svedok T. J. (policajt OO PZ N. Z.), ktorý poškodeného bezprostredne po čine ošetroval, žiadnu zbraň u neho ani v jeho blízkosti nenašiel. Takýto doličný predmet by jednoznačne svedčal v prospech obžalovaného, preto nemožno pochybovať, že v opačnom prípade, ak by zbraň našiel niektorí z obyvateľov obce, ktorí sa tam nachádzali, nepochybne by ju boli preto odovzdali policajným orgánom.

Obžalovaný I. S. okolnosti bezprostredne pred výstrelom popísal tak, že poškodený mal pri sebe pištoľ a granát, ktoré však ani on a ani nikto iný nevidel. Poškodený sa vyhrážal verbálne a neskôr vytiahol naňho pištoľ. Vtedy v sebaobrane na neho vystrelil.

Poškodený K. H. uviedol, že počas rozhovoru s I. S. do miestnosti pribehli ďalší Rómovia (5-6), z ktorých mu dvaja chytili ruky a tieto mu rozťahli do upaženia. V tom čase mu obžalovaný mieril revolverom na hlavu asi zo vzdialenosti 1m až 1,20 m, následne si zo zovretia uvoľnil ľavú ruku a zrazil revolver obžalovaného, kedy došlo k výstrelu. Ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvstupňový súd svoje závery oprel najmä o výpovede poškodeného, ako aj záver súdnych lekárov o priebehu strelného kanála, pričom ustálil, že v dôsledku úderu ruky došlo k spontánnemu, neúmyselnému výstrelu zo zbrane obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s takýmto záverom krajského súdu nestotožňuje. Záver súdu o nevedomom výstrele nie je totiž podložený žiadnymi objektívnymi dosiaľ vykonanými dôkazmi, a to najmä balistickou expertízou o tom, či predmetný revolver mohol

po náraze vystreliť, teda bez toho aby bol stlačený spúšťací kohút. S takýmto záverom krajského súdu je v rozpore aj výpoveď samotného obžalovaného I. S., ktorý sám svoju vedomú streľbu potvrdil. Vo svojej výpovedi z prípravného konania ako aj pri rekonštrukcii zo dňa 17. novembra 2000 (č.l. 1338-1345) uviedol: „...ako náhle som mal zbraň v ruke, pričom H. na mňa taktiež so svojou pištoľou mieril, som zbraň namieril smerom na neho a vystrelil som jeden krát na tú časť jeho tela, kde mal v ruke pištoľ...“.

V daných súvislostiach nebola ani skúmaná okolnosť, či mal obžalovaný revolver pripravený na streľbu natiiahnutím bicieho kohúta do zadnej polohy. Predmetná zbraň (revolver zn. Taurus), je totiž dvojčinná, t.j. k výstrelu môže dôjsť až po natiiahnutí bicieho kohúta a následne stlačení spúšte. Streľba z revolvera je možná teda len spúšťovým napínaním alebo tzv. kohútikovým napínaním (ručným presunutím vonkajšieho kohútika do palebnej polohy). Zo záverov znaleckého posudku - úseku balistiky Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru (č.l. 155-167) okrem iného vyplýva záver, že všetky skúmané zbrane sú streľby schopné, avšak nie je zrejmé, či predmetný revolver bol podrobený tzv. pádovej resp. nárazovej skúške, za účelom zistenia možného spontánneho výstrelu po náraze. Z pohľadu doposiaľ vykonaného dokazovania, bude treba preto doplniť dokazovanie vypracovaním dodatku k znaleckému posudku balistikov k možnosti náhodného výstrelu pri náraze do zbrane, (tak ako to uviedol vo svojej výpovedi poškodený H.), a až potom bude možné objektivizovať možnosť nevedomého, spontánneho výstrelu a v nadväznosti na to urobiť záver aj o forme zavinenia obžalovaného I. S.. Balistici v danej súvislosti budú musieť tiež zistiť či predmetný revolver mal tzv. jemnú alebo hrubú spúšť, a teda akú silu bolo treba vynaložiť na jej zatlačenie. Z tohto hľadiska je záver krajského súdu o nedbanlivostnom zavinení obžalovaného dôkazne nepodložený a prinajmenšom predčasný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto, z vyššie uvedených dôvodov na neverejnom zasadnutí podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnutý rozsudok u všetkých troch obžalovaných a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 vec vrátil Krajskému súdu v Nitre, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Úlohou prvostupňového súdu teda bude odstrániť vytýkané chyby, najmä doplniť dokazovanie v naznačených smeroch, opätovne vo veci vykonať hlavné pojednávanie a po ustálení skutkového stavu v súlade s výsledkami dokazovania vo veci meritórne rozhodnúť.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave, 29. októbra 2008

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíhová

JUDr. Pavol T o m a n, v. r.
predseda senátu